

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 10. marts 2018

./.

Til udvalgets orientering fremsendes hermed redegørelse af 2. marts 2018 for status på aktiviteter gennemført i 2017 og i hele perioden 2014-17 under Kemikalieindsats 2014-17.

Kemikalieindsats 2014-17, som udgjorde det overordnede grundlag for arbejdet på kemikalieområdet fra 2014 frem til og med 2017, var udmøntning af politisk aftale af 23. oktober 2013 mellem alle Folketingets daværende partier. Der var med aftalen afsat ca. 185 millioner kroner til kemikalieindsatsen i perioden.

Vedlagte redegørelse beskriver aktiviteter og resultater for alle hovedinitiativerne fra aftalen om kemikalieindsatsen for 2017 og redegør endvidere for den samlede indsats i perioden 2014-17. Redegørelsen og de tidligere redegørelser for 2014, 2015 og 2016 kan ses på <http://mst.dk/kemi/kemikalier/regulering-og-regler/handlingsplaner/kemikalieindsats-2014-2017/>

Fra årets resultater på kemikalieområdet vil jeg særligt fremhæve:

Miljøstyrelsen har i samarbejde med Lægemiddelstyrelsen, Sundhedsstyrelsen og Fødevarestyrelsen i 2017 gennemført kampagnen "Kemi i børnehøjde", som er målrettet forældre til børn i alderen 0-3 år. Kampagnen bygger på en adfærdsundersøgelse af, hvordan forældre agerer i forhold til 10 udvalgte råd fra styrelserne og fokuserer på de råd, hvor forældrene ikke umiddelbart fulgte rådene. Fokus er således på udluftning særligt før sengetid, fjernelse af støv, sikker opbevaring af medicin, rengøringsmidler og husholdningskemikalier, og at børn ikke bør spise rovfisk. Kampagnen har kørt på mange forskellige platforme og med mange forskellige kommunikatorer såsom fagpersoner, styrelser, bloggere mv. Kampagnen har oversteget målene for udbredelse og kendskab og været med til at ændre adfærden ude i hjemmene.

I 2017 har Danmark i samarbejde med EU's Kemikalieagentur, ECHA, Tyskland, Italien og Norge udarbejdet forslag til begrænsning af kemiske stoffer i tatoveringsfarver. Forslaget tager især sigte på at beskytte forbrugerne mod allergifremkaldende og kræftfremkaldende stoffer. Forslaget er nu under vurdering af ECHA's videnskabelige komitéer, RAC & SEAC. Herefter er det forventningen, at forslaget kan vedtages i løbet af 2019 og finde anvendelse fra 2020.

Danmark har i 2017 indsendt forslag om harmoniseret klassificering af fire stoffer. Således foreslås ftalaten DINP klassificeret som reproduktionstoksisk, bly foreslås klassificeret som farligt for vandmiljøet, og to parfumestoffer (Cital, Geraniol) foreslås klassificeret som stærkt allergifremkaldende. Dertil har Danmark bidraget til et britisk forslag om harmoniseret klassificering af et tredje parfumestof (Cinnamaldehyde), hvor Danmark også har set på allergifremkaldende egenskaber.

For første gang blev stoffer optaget på kandidatlisten på baggrund af deres hormonforstyrrende effekt i mennesker, da REACH Komiteen i februar 2017 stemte om optagelse af fire ftalater på baggrund af dansk forarbejde. Senere samme år blev en femte ftalat (DCHP) optaget på kandidatlisten som hormonforstyrrende i mennesker efter dansk-svensk samarbejde. Endelig har Miljøstyrelsen udarbejdet et forslag til optagelse af en PAH (tjærestof) på kandidatlisten, som forventes indsendt til ECHA her i starten af 2018.

I 2017 har Miljøstyrelsen været ansvarlig for udarbejdelse af stofvurderinger for følgende mulige problematiske stoffer: Bisphenol A epoxy resin (BADGE), som er et LOUS stof, der strukturelt ligner Bisphenol A; C7-9 Ftalat, der ligner de ftalater, som allerede er optaget på kandidatlisten som hormonforstyrrende; EPOTE og TGMDA, som er epoxy-forbindelser; Ziram, der anvendes som pesticid og i en række andre produkter, og Benzophenon og DBMC, der bl.a. anvendes i forbrugerprodukter.

I 2017 blev der foretaget en grundlæggende opdatering og udbygning af den danske vejledende liste (database) til selvklassificering af farlige stoffer. Listen bruges af industrien, når den skal klassificere stoffer og blandinger inden markedsføring i EU. Databasen indeholder nu vejledende klassificeringer for mere end 50.000 kemiske stoffer, som er udledt ved brug af computermodeller (de såkaldte QSARs). Databasen er særlig brugbar, når der mangler viden om farlige effekter fra f.eks. dyreforsøg.

I 2017 har Miljøstyrelsen bidraget til risikovurdering af biocidprodukter mhp. unionsgodkendelse. Unionsgodkendte produkter kan markedsføres i hele EU uden specifik national risikovurdering. Det er derfor vigtigt, at Miljøstyrelsen bidrager til EU-risikovurderingen af produkterne for at sikre et højt beskyttelsesniveau samt hensyn til særlige danske forhold, f.eks. resistens, kvalitetskrav, anvendelses- og miljøforhold.

I september 2017 vedtog EU-Kommissionen kriterier for hormonforstyrrende egenskaber for biocider. Danmark var imod Kommissionens forslag og stod i forhandlingerne relativt alene på vigtige punkter – men dog sammen med Sverige og til dels med Frankrig, Belgien og Luxembourg. Det lykkedes Danmark bl.a. at flytte kriterieforslagene i retning af WHO's internationale definition af et hormonforstyrrende stof, men ændringerne var ikke tilstrækkelige til at gøre forslaget acceptabelt for Danmark. Kriterie-forslagene skal udmøntes i en vejledning, som Miljøstyrelsen i 2017 har bidraget aktivt til for så vidt muligt at undgå, at forbrugerne og miljøet udsættes for flere skadelige hormonforstyrrende stoffer.

På det globale område ratificerede Danmark og EU Minamatakonventionen, hvilket var udløsende for, at konventionen trådte i kraft i august 2017. Konventionen afholdt sin første partskonference den 24.-29. september 2017 i Geneve.

Der blev den 7. juni 2017 offentliggjort en effektvurdering af kemikalieindsats 2014-17 gennemført af COWI, og konklusionerne herfra viser, at de miljø- og sundhedsøkonomiske gevinster, som har kunnet kvantificeres, langt opvejer omkostningerne. Den samfundsøkonomiske analyse peger således på en samlet nettogevinst på ca. 1 mia. kroner i nettonutidsværdi over en 50-årig periode.

Den 17. november 2017 indgik alle Folketingets partier aftale om Ny fælles Kemiindsats 2018-21. Den afløser Kemikalieindsatsen 2014-17 og udgør et godt udgangspunkt for en fortsat ambitiøs indsats på kemiområdet.